בסייד ברשת אמור

Parshat Emor Which One of These Doesn't Belong?

Simon Wolf

Parshat Emor contains the most comprehensive list of the Jewish holidays in the Torah. It is also unique in that it provides both lunar, historical reasons for the holidays as well as solar, agrarian rationales for the Moadim.1 This section of the Parsha opens with a discussion regarding Shabbat and then continues with the holidays of Pesach and Chag HaMatzot. Then it moves on to describe the Korban Ha'Omer and the count that it launches (Sefirat Ha'Omer) which culminates in the holiday of Shavuot. It then discusses Rosh Hashana and Yom Kippur and concludes with Literally, a comprehensive sequential tour through the year and its respective holy days and holidays. It is topically consistent and a linguistically unified and structured section of Parshat Emor. Though, there is one anomaly, an odd verse inserted between the holidays of Shavuot and Rosh Hashana which seems to be a "When you reap the complete non seguitur. harvest of your land (וּבְקַצִרְכֶּם אֶת־קָצִיר אַרְצִכָּם), you shall not wholly reap into the corners of your field (פאה), and you shall not gather the gleanings of your harvest (לקט). You shall leave them for the poor and for the foreigner. I am God your Lord."2

Parshat Ki-Teitze has no opening general statement, but simply begins with the story of the Eshet Yifat To'ar. That could be for a number of reasons. It could simply be the result of the fact that Parshat Ki-Teitze is a continuation of the previous Parsha. In Parshat Shoftim, the Torah discussed the methods for, laws about and requirements of Bnei Yisrael engaging in war. There was a slight interruption with the laws of Egla Arufa (עגלה ערופה), an abandoned corpse whose killer is unknown. Then in the beginning of Parshat Ki-Teitze, it resumes the discussion with regards to the laws governing behavior in war. The Torah sometimes uses this methodology of inserting a seemingly unrelated topic to separate between topically similar laws that are of a different genre. So too here, the Torah is possibly separating between laws of war which are mandatory and viewed favorably by the Torah and the laws of war that are a necessarily evil (אשת

יפת תאר). It uses the anomalous Egla Arufa to There is a similar indicate that transition. phenomenon in Parshat Mishpatim whereby the Torah utilizes seemingly unrelated laws to make soft transitions between much more correlated issues that are of a different genre. The Torah discusses capital crimes which involve human interactions that are subject to the death penalty.3 It then segues to discuss injuring one's slave which seems to be topically irrelevant.4 allows for a transition from fatalities due to human misbehavior to the Torah's laws with regards to animal (שָׁוֹר) misconduct due to the owner's negligence that results in human death.5 The Torah then leaves the topic of problems caused by animals and interrupts with laws related to human created obstacles (בוֹב').6 After that seeming interjection, it then returns to discuss animals (שָׁוֹר) injuring other animals due to owner carelessness.7 In each of these cases, the inserted verses are signaling a nuanced change in the similar laws that are found before and after the interruption.

One could make a similar suggestion to explain the placement of the anomalous verse in Parshat Emor. It is possibly a buffer to indicate a transition or shift in the discussion of the holidays. Torah places Pesach and Shavuot prior to the seemingly out of place verse and the High Holidays, or the holidays of Tishrei, on the other side of the Pasuk.8 It could be signaling a qualitative difference between the holidays found before and after the verse or possibly indicating a difference in the nature of these distinct holiday groupings (See Rosh Hashana - The Beginning or The End of the Year). While this hypothesis seems compelling, it still, nevertheless, requires one to explain the relevance of the chosen verse or verses in each instance that are used to create a particular division.

Implicitly addressing the appearance of this puzzling Pasuk, the commentaries attempt to suggest the topical relevance of the verse's placement here. They generally key off the reference to the harvest (וְּבָקֻצְּיְרֹכֶּם אֶת־קְצִיר אַרְצְּכֶּם) in this verse which is somewhat parallel to the harvest mentioned with regards to the Omer

6 שמות כא,לג-לד

www.swdaf.com

עיין פרקי מועדות, רב ברויאר 🤇

ר אָרֶצֶרְכֶּם אָת־קָצֶר אַרְצֶּכָם לְא־תָכֵּלֶּה פָאַת שֶּׁדְרָ בַּקְצְּרֶּךְ וֵלֶקֵט קְצִירְךָ לָא תָלַקֵּט לֶעְנִי וְלָבֵּר תַּעָלָב אֹתָם אָנֵי יְקֹוֶק אֶלֹקֵ'כֶם: (ויקרא כג,כב)

שמות כא,יב-כה שמות כא,כו-כז

⁵ שמות כא,כח-לב 5 שמות כא

⁷ שמות כא,לה-לו

⁸ אפשר שסוכות שהיא גם חלק מהשלש רגלים מקושר לפסח ושבועות ע"י הפסוק אַבּ בַּחְמִּשָּה ゚עָשָּׁר יוֹם לְחָדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי... (ויקרא כג,לט) כאשר המיעוט מוציא אותה מחגי תשרי ומחזיר אותו לקבוצה הראשונה – פסח ושבועות

פרשת אמור

(וּקצַרְתָּם אֶת־קּצְיַרָהּ).9 The Rashbam simply states, "'When you reap (וּבָקצָרָכֵּם),' on the day after Pesach, after the offering of the Omer;" it is chronologically what takes place next in the agricultural cycle after the particular religious milestone. 10 Ibn Ezra enhances this motif by adding that Shavuot is known as the celebration of the "first of the wheat harvest (בכורי קציר חטים)."11 The Ri B'chor Shor combines the two and notes that from Shavuot and onward is when the major harvest period begins in earnest (עיקר הקציר) and it starts with the Omer which is the initiation of the reaping season (תחילת הקציר).12 In this context, the Torah is gently reminding the individual farmer of their obligations when they harvest. After quoting Rashi and the Ibn Ezra, the Ramban himself sees the linguistic parallel between the verse and the harvesting of the Omer as a normative qualification of that reaping; one may not take from the corner of the field (פאה) or the gleanings (לקט) to provide for the offering of the Omer. 13 Interestingly, the Seforno explains that after one has been fortunate enough to have had a bountiful harvest, the Torah reminds the individual that acts of charity will serve to preserve that newly acquired wealth. 14

While all this seems sufficient to explain the odd placement of this verse, there is an additional unusual feature to this Pasuk that would suggest there is something more significant about its location. If one takes a step back and views this entire section of Parshat Emor (מועדים), it contains forty-four Pesukim; the verse in question is the twenty-second Pasuk of this unit. In other words, it is the midpoint of the section which would indicate the Torah is trying to emphasize this verse rather than downplaying it as simply being utilized as a somewhat topically relevant buffer. That would lead one to believe that the message of this anomalous Pasuk should be much more

significant than some tangential correlation with the text within which it is found.

In the Midrash Torat Kohanim, Rabbi Avradimus seems to portray the placement of this verse as being something much more fundamental. He queries as to "why did the scripture strand this verse in the middle of the Regalim; Pesach and Atzeret on one side (before) and Rosh Hashana and Yom Kippur on the other side (after)? comes to teach you that anyone who leaves the gleanings (לקט), the forgotten produce (שכחה), the corner of the field (פאה) and the tithes (מעשר עני) to the poor, he is credited as if the Temple is extant and he offered sacrifices therein and vice versa if he does not fulfill those directives, it as if he refuses to offer the sacrifices even though the Temple stands."15 Rashi quotes this as the explanation for the appearance of this Pasuk in the middle of the holidays. Compared to the other suggestions offered, this explanation materially elevates the significance of this verse and its odd placement. Nevertheless, it still places it as subordinate to the primary topic of the chapter which is the holidays and their service; comparing one who helps the poor to one who has performed the service in the Temple.

The Malbim makes a suggestion to explain the connection between these Mitzvot that somewhat equates them. He indicates that there are two types of people who have seats at and eat from God's table (סמוכים על שולחנו של מקום), the priests and the poor. One of the purposes of the holidays is to provide sustenance for these two sectors of the population. The anomalous Pasuk reminds the person that this obligation continues all year round even after the intense periods of giving during the holidays has lapsed. The Ralbag takes this a step further and explains that the purpose of these Mitzvot is identical. The reason for the offering of the Minchat Ha'Omer and the two

[ַ] דַּבַּר אֶל־בָּנֵי יִשְׂרָאַל וְאָמֵרְתָּ אֵלֶהֶׁם כִּי־תָבְאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתָן לָכְּם וּקְצַרְתָּם אֶת־ קּצְיֵרֶהּ וָהַבָּאתֶם אֶת־עָמֶר רָאשִׁית קָצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: (ויקרא כג,י)

¹⁰ ובקוצרכם - ממחרת הפסח לאחר הקרבת העומר: (רשב"ם ויקרא כג,כב)

וטעם להזכיר ובקצרכם את קציר ארצכם פעם שנית, בעבור כי חג שבועות בכורי קציר 'חגשבועות בכורי קציר 'חטים, הזהיר שלא תשכח מה שצויתיך לעשות בימים ההם: (ויקרא כג,כב)

ובקצרכם – לפי שמשבועות ואילך עיקר הקציר, והתחיל לדבר מהעומר שהוא תחילת הקציר, הזכיר כאן לקט ופאה. (ר' יוסף בכור שור ויקרא כג,כב)

¹³ ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה - לשון רש"י, חזר ושנה בהם, לעבור עליהם בשני לאוין. ור"א אמר כי הטעם בעבור כי חג השבועות בכורי קציר חטים הזהיר שלא תשכח לאוין. ור"א אמר כי הטעם בעבור כי חג השבועות בכורי קציר חטים הזהיר שלא תשכח מה שצויתיך לעשות בימים ההם. והנכון בעיני כי "ובקצרכם את קציר ארצכם" רמז לקציר הנזכר בראש הפרשה, יאמר כי כשתבואו אל הארץ וקצרתם את העומר ראשית קצירכם לא תכלה פאת השדה ההוא לצורך העומר ולא תלקט הלקט, לומר שלא תדחה המצוה ההיא את הלאוין האלה: (רמב"ן וקרא כג,כב)

¹⁴ ובקצרכם – אחר ההודאה על הקציר והצלחתו הזהיר על מצוות לקיום הממון המושג בהצלחה, וצוה על לקט ופאה, כאמרם 'מלח ממון חסר ואמרי לה חסד' (כתובות ס"ו:). (ספורנו ויקרא כג,כב)

 [&]quot;וּבְקַצְרְכֶם אֶת תְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׁדְרְ בְּקַצְרֶךְ וְלָקֶט קְצִירְךְ לֹא תְלַקֵּט"
"וּבְקַצְרְכֶם אֶת קצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׁדְרְ בְּקַצְרֶךְ וְלָקֶט, קְצִירְ לֹא תְלָבֶּוּ פָּסָח אָבְרְדִימוֹס בַּרְבִּי יוֹסָה: וְכִי מָה רָאָה הַכָּתוּב לְתְנָה בְּאָמְצַע הָרְגִּיֹם, פָּסָח וַעַצֶּרֶת מִכְּן, וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִיו מִכְּן? אֶלָּא לְלַמֵּד שֶׁכָּל מִי שָׁהוּא מוֹצִיא לֶקֶט, שַׁכְּחָה, פַּאָה וּמַעְשִּר עָנִי, מַעֲלִין עָלָיו כְּאָלוּ בֵּית מִקְדָּשׁ קְיֶם, וּמַקְרִיב קְרְבְּנוֹתִיו לְתוֹכו, שַׁכְּיִא מִעְשֵּר עַנִי, מַעֲלִין עָלָיו כְּאָלוּ בֵּית מִקְדָּשׁ קְיֶם, וּמַקְרִיב קְרְבְּנוֹתִיו לְתוֹכו, www.swdaf.com

וְּלָלְ מִי שְׁאֵינוֹ מּוֹצִיא לֶקֶט, שָׁכְּחָה וּפָּאָה וּמַעְשַׂר עָנִי, מַעַלִּין עָלִיו כְּאָלוּ בֵּית מִקְדָּשׁ קְיָם, וְאָנוֹ מַקְרִיב קַרְבְּנוֹתְיו לְתוֹכוֹ, "לֶענִי וְלָגֵר תַּעַזֹב אֹתֶם", הַנַּח לְפְנֵיהֶן. (ספרא ויקרא כג,כב) // ובקצרכם - חזר ושנה לעבור עליהם בשני לאוין. אמר רבי אבדימס ברבי יוסף מה ראה הכתוב ליתנה באמצע הרגלים, פסח ועצרת מכאן וראש השנה ויום הכפורים והחג מכאן, ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו: (רש"י ויקרא כג,כב)

¹⁶ בקצרכם – כבר נכתב זה בפר' קדושים. ושם באו הדרושים על מה שנכפל הדבר שני פעמים, עיי"ש. רק שעדיין יבוקש טעם למה כתב זה באמצע תורת המועדות? ואמר ר' אוורדימוס מפני שאחת מן כוונות ותועליות הרגלים והחגים היה לפרנס כהני ה' והעניים, ששתי אלה סמוכים על שולחנו של מקום לפרנס כמו שכתוב תמיד "אתה והלוי והגר והיתום וכולי". אמר שגם אחר הרגל מצוה עליך לפרנס העניים ממתנות הקציר. וזה במעלה אחת עם קרבנות ה' ברגל, שמהם יתפרנסו הכהנים כמו שכתוב "אשה ה' ונחלתו יאכלו", וזה נוהג כל השנה וגם כשהמקדש חרב. ומי שאינו מוציא חלק העניים דמה כאילו מונע מלהקריב קרבנותיו בבית הבחירה. (מלבי"ם ויקרא מוכר)

¹⁷ ובקצרכם את קציר ארצכם וגו' – כבר התבאר זה בפרשת קדושים תהיו (יט, ט-י); ובא בזה המקום להעיר כי לַכונה בעינה שציוה ה' יתעלה להקריב מנחת העומר ושתי בזה המקציר החדש — להעיר כי הכל בא מה' יתעלה — ציוה גם כן להיטיב מהם לעניים קודם שיבוא לידינו, להעיר כי זה בא מה' יתעלה והוא רצה שיזכו העניים בזה החלק ואנחנו בשאר, כי הכל בא מאתו יתעלה ומאתו הכל. (רלב"ג ויקרא כגתכב)

loaves of bread that are brought from the new harvest is to highlight that it all comes from God. Similarly, the necessity to give to the poor and only take the remainder for ourselves comes to accentuate the fact that the harvest belongs to and comes from God. In that way, both the first and last of the harvest, that which defines the pride and ownership of the bounty, are withheld from the producer; the first being dedicated to the service of God and His servants (קרבן ראשית) and the remainder of the field (פאה) and harvest (לקט) designated for the poor.18 Moreover, the beginning of the harvest which is dedicated to God is a communal obligation (קרבן צבור – מנחת העומר ושתי הלחם) which is then followed by a personal obligation to "dedicate" the first (ביכורים) and last of the produce (לקט, שכחה, פאה ומתנות עניים) to the servants of God (עניים) and to the poor who both eat from God's table.

The same God of the harvesters (הקוצרים) is the God of the collectors (המלקטים).¹⁹ Therefore, the "harvesters" giving or leaving of a portion of the harvest to the "collectors" is both an act of submission, acknowledgement and thanks to God, but more importantly a godly act in that the individual steps in to provide that which God is "obligated" to supply. One need not travel to the Temple to fill God's table (מזבח), but simply provide for those less fortunate who partake from God's table. So, one may ask, which is more important? The Navi Mal'achi asks this exact question when he rhetorically states, "can man steal from God?"20 To which he responds in the affirmative, though not as would have been expected through withholding of sacrifices and the Temple service, but rather by absconding with the tithes (תרומות ומעשרות). That is why this anomalous verse sits at the nexus of the holidays

because it sets the paradigm for worshipping God; giving thanks and acknowledging God while providing for others. It thereby gives guidance as to what should be the focus of one's holiday celebration as the Torah indicates in Sefer Devarim and the Rabam codifies in his codex.

וְשָׂמַחְתָּׁ לִפְנֵיִוּ יְקֹוָק אֱלֹקֶׁיךָ אַתָּׁה וּבִנְךֵּ וּבִתֶּךְּ וְעַבְּדְּךֵּ וַאֲמָתֶךְּ וְהַלֵּוֹי אֲשֶׁר בִּשְׁעֶלֶיךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתִוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקְרְבֶּךְ בַּמֹּלִוֹם אֲשֵׁר יִבְחַר יִקוֹק אֱלֹקֵיךְ לִשְׁכֵּן שָׁמִוֹ שִׁם:21

וְשָׂמֵחְתָּ בְּחַגֶּךְ אַתָּׁה וּבִנְךְ וּבִּעֶּרְ וְעַבְדְּךְ וַאֲמָתֶׁךְ וְהַלֵּוֹי וְהַגֵּר וְהַיַּתָּוֹם וְהַאַלְמֵנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעֵרִיךְ:²²

...אף על פי שהשמחה האמורה כאן היא קרבן שלמים כמו שאנו מבארין בהלכות חגיגה יש בכלל אותה שמחה לשמוח הוא ובניו ובני ביתו כל אחד ואחד כראוי לו...וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האמללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו, ועל אלו נאמר זבחיהם כלחם אונים להם כל אוכליו יטמאו כי לחמם לנפשם, ושמחה כזו קלון היא להם שנאמר וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם.²³

In order to truly worship God and enjoy the holidays, one must take a cue from the central verse in the holidays found in Parshat Emor which demands the inclusion of others less fortunate as a central tenet in order to truly experience and fulfill the demands of the Mo'adim.

Shabbat Shalom

לעילוי נשמת הנרצחים ז"ל בארץ ישראל, לרפואה שלימה לפוֹצועים, לגאולה קרובה לנעדרים ולשבוים, והצלחה ושמירה ובשורות טובות וישועות ונחמות לכל כלל ישראל ובמיוחד לחיילי צה"ל העומדים על משמר ארצנו וערי אלקינו

הופמן ויקרא כגתכב)

[.] אין ספק, כי החוק קשור קשר הדוק למצוה הראשונה בפרק זה, היינו מצוות העומר 18 מצוה זו מכוונת אל ראשית הקצירה, וסיום הפרשה קשור במעשה הגמר של הקציר. ראשית הקציר יהא מוקדש לה' והשארית לא תיאסף כולה בידי בעליו, אלא פאת השדה והלקט ייעזבו לעניים. ההכרה בה', שהוא אדון האדמה, שנותנים לה ביטוי בהקדשת ראשית הקציר, מחייבת נתינת פאה ולקט לעניים. "אני ה' אלקיכם", – כך מסיים הכתוב – אני אדון העשירים והעניים כאחד, שלכבודו הקדשתם יחד את ראשית קצירכם. וכך מתבאר שאף המצוה הזאת, שנאמרה כבר פעם אחת לעיל, י"ט:ט'-י' (השוה שם את הביאור), נראה רצוי לחזור עליה כאן. במקום "לקצור" שלמעלה, כתוב כאן "בקצרך", ואף לחילוף נוסח זה יש טעם משלו. שהרי אפשר היה לטעות ולהסיק . מתוך חיבור המלות "ראשית" ו"פאה". כי כשם שכל עם ישראל מקריב לה' קרבן אחד, כך מחויב כל העם להשאיר פאה אחת לעני, כגון, שהמדינה תקנה את פאת כל השדות שבקרבת המקדש לטובת העניים. ולכן מדגיש הכתוב, כי בניגוד למצוות "ראשית קצירכם" דלעיל, כתוב כאן "בקצרך" שכל אחד ואחד צריך לדאוג לעניים. ולכן אין שום יסוד לדעתם של קנובל ואחרים, החושבים שהפסוק שלפנינו הוא הוספה מזמן מאוחר, או ששינוי הגירסא "בקצרך" הוא הוכחה לרשימה מאוחרת. התכנית של הפרק, כפי שניתנה לעיל, עמוד צד, ושנחלק לשני חלקים שווים, שכל אחד מסיים בכתוב "אני ה' אלהיכם" מוכיחה די צרכה, שהפסוק שלפנינו קשור במקומו בחוק המועדים. (רד"ץ

¹⁹ אני ה' אלקיכם — אלקי הקוצרים ואלקי המלקטים הלקט והפאה בעניים, ואיטיב להם כדי לעשות רצוני. (רלב"ג ויקרא כג,כב)

^{ָּ}הְקָבַּע עָּדָּם אֱלֹקִים כָּי אַתֶּם קבְעִים אֹתִּי וַאֲמֵרְתָּם בַּמֵּה קְבַעְנֵוּךְ הַמֵּעֲשֵׁר וְהַתְּרוּמָה: (מלאכי ג.ח)

דברים טז,יא ²¹

²² דברים טז,יד 23 שבעת ומו במס

²³ שבעת ימי הפסח ושמונת ימי החג עם שאר ימים טובים כולם אסורים בהספד ותענית, וחייב אדם להיות בהן שמח וטוב לב הוא ובניו ואשתו ובני ביתו וכל הנלוים עליו שנאמר +דברים ט"ז+ ושמחת בחגך וגו', אף על פי שהשמחה האמורה כאן היא קרבן שלמים כמו שאנו מבארין בהלכות חגיגה יש בכלל אותה שמחה לשמוח הוא ובניו ובני ביתו כל אחד ואחד כראוי לו. כיצד הקטנים נותן להם קליות ואגוזים ומגדנות, והנשים קונה להן בגדים ותכשיטין נאים כפי ממונו, והאנשים אוכלין בשר ושותין יין שאין שמחה אלא להן בגדים ותכשיטין נאים כפי ממונו, והאנשים אוכלין ושר האכיל +דברים ט"ז+ לגר בבשר ואין שמחה אלא ביין, וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל +דברים ט"ז+ לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האמללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו, ועל אלו נאמר +הושע ט'+ זבחיהם כלחם אונים להם כל אוכליו יטמאו כי לחמם לנפשם, ושמחה כזו קלון היא להם שנאמר +מלאכי ב'+ וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם. (רמב"ם הלכות יום טוב ו, יז-יח)